

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

06/06/2025

ΘΕΜΑ Α

A1.

α. Σωστό

β. Λάθος

γ. Σωστό

δ. Λάθος

ε. Λάθος

A2. Σωστό το Β

A3. Σωστό το Γ

ΘΕΜΑ Β

Το Α.Ε.Π. είναι ένα μέγεθος που μας πληροφορεί για την οικονομική ευημερία μιας χώρας. Το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά το βιοτικό επίπεδο της χώρας. Όμως, παρά τη σπουδαιότητα και χρησιμότητά του το Α.Ε.Π. παρουσιάζει ατέλειες και αδυναμίες, οι οποίες οφείλονται σε πολλές αιτίες.

Οι σπουδαιότερες είναι: α) Το Α.Ε.Π. δεν περιλαμβάνει την αξία της παραγωγής που αφορά στην ιδιοκατανάλωση, γιατί αυτή δε γίνεται αντικείμενο αγοραπωλησίας. Για παράδειγμα, το φαγητό που μαγειρεύει μια νοικοκυρά στο σπίτι δε διαφέρει καθόλου από το φαγητό ενός εστιατορίου. Και όμως, η προστιθέμενη αξία, με το μαγείρεμα που γίνεται στο σπίτι, δεν υπολογίζεται στο Α.Ε.Π.

β) Το Α.Ε.Π. είναι ποσοτικός και όχι ποιοτικός δείκτης. Η βελτίωση της ποιότητας, όταν δεν εκφράζεται στην τιμή, δεν καταγράφεται στο Α.Ε.Π. Η ποιότητα, όμως, είναι εξίσου σημαντικός παράγοντας με την ποσότητα. Είναι σημαντικό επίσης να αναφερθεί ότι η ποιότητα ζωής, που προέρχεται, για παράδειγμα, από την καθαρή ατμόσφαιρα, είναι ουσιώδης 142 παράγοντας για την υγεία και την πιθανή διάρκεια της ζωής, δεν περιλαμβάνεται όμως, δυστυχώς, στους υπολογισμούς του Α.Ε.Π.

γ) Το Α.Ε.Π. αγνοεί τη σύνθεση και την κατανομή της παραγωγής. Το Α.Ε.Π. εκφράζει το μέγεθος παραγωγής αλλά όχι και τη σύνθεση, δηλαδή το είδος των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται. Η ευημερία όμως μιας οικονομίας σίγουρα επηρεάζεται, αν, για παράδειγμα, το ποσοστό παραγωγής που αντιπροσωπεύει πολεμικά αγαθά μεταβληθεί εις βάρος της σχέσης με τα καταναλωτικά αγαθά. Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την οικονομική ευημερία των πολιτών, αλλά δεν εκφράζεται στο Α.Ε.Π., είναι η κατανομή της παραγωγής (εισοδήματος) ανάμεσα στα μέλη μιας οικονομίας. Η κατανομή αυτή όμως, αν βελτιώνεται ή χειροτερεύει, επηρεάζει θετικά ή αρνητικά αντίστοιχα τη ζωή των πολιτών. Όσο πιο ισομερής είναι η κατανομή του Α.Ε.Π. τόσο πιο ψηλό θεωρείται το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας, γιατί μικραίνει το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών.

δ) Το Α.Ε.Π. δεν συμπεριλαμβάνει την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας. Παραοικονομία είναι το μέρος της οικονομικής δραστηριότητας το οποίο αποκρύπτουν οι πολίτες από το κράτος, είτε επειδή θέλουν να αποφύγουν τη φορολόγησή της είτε επειδή είναι παράνομη, όπως λαθρεμπόριο, ναρκωτικά κτλ. Όλες αυτές οι οικονομικές δραστηριότητες δεν καταγράφονται στο Α.Ε.Π. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι ατέλειες αυτές του Α.Ε.Π. κάνουν προβληματική και τη σύγκριση του βιοτικού επιπέδου μεταξύ διαφόρων κρατών. Το μέγεθος της παραοικονομίας, για παράδειγμα, διαφέρει από χώρα σε χώρα, άρα και οι συγκρίσεις είναι προβληματικές.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ο πίνακας συμπληρωμένος είναι ο εξής

Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	KEX
0	160	-
80	120	0,5
120	80	1
140	40	2
150	0	4

Γ2.

Για $X = 40$ προκύπτει με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας ότι $\Psi_{\max} = 140$. Άρα ο συνδυασμός ($X=40, \Psi=150$) είναι ανέφικτος + ορισμός

Για $X = 130$ προκύπτει με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας ότι $\Psi_{\max} = 60$. Άρα ο συνδυασμός ($X=130, \Psi=50$) είναι εφικτός + ορισμός.

Γ3. Για τις τελευταίες 50 μονάδες του Ψ ($160 - 50 = 110$) βρίσκομαι στον συνδυασμό Β – Γ. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας το $X_{\max} = 90$. Άρα η θυσία $= 90 - 0 = 90$ μονάδες του Χ.

Γ4. Ο νέος πίνακας μετά την βελτίωση της παραγωγής θα είναι:

Αγαθό X	Αγαθό Ψ	KEX	Αγαθό Ψ'
0	160	-	240
80	120	0,5	180
120	80	1	120
140	40	2	60
150	0	4	0

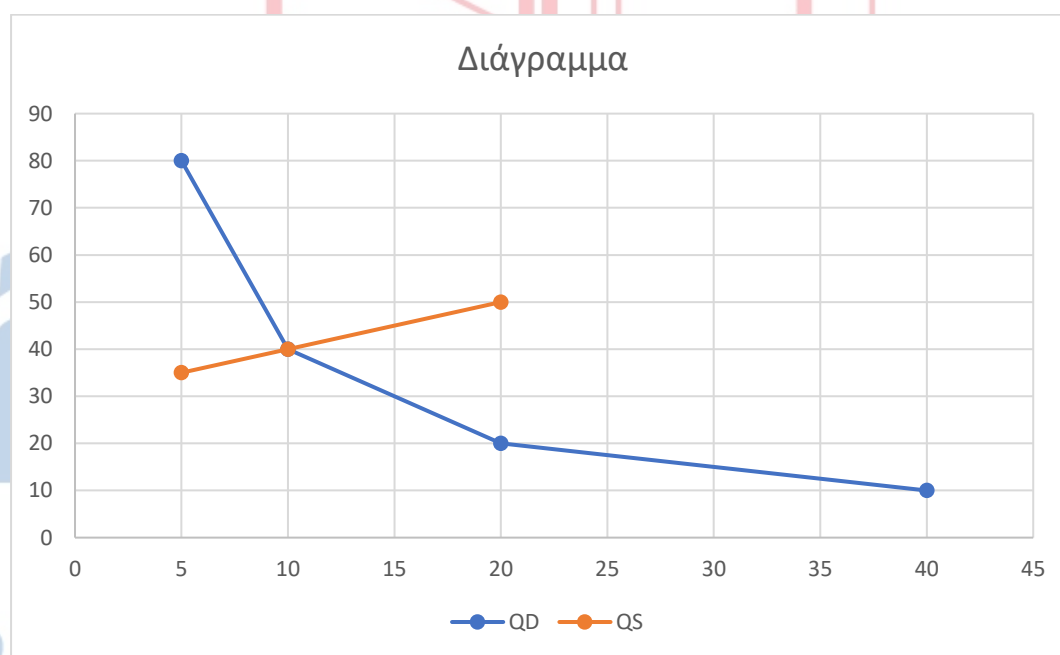
Το κόστος ευκαιρίας του X θα αυξηθεί.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Το σημείο ισορροπίας προκύπτει $P_0 = 10$ και $Q_0 = 40$

Δ2. α. Πλεόνασμα = 30 $\Rightarrow QS - QD = 30 \Rightarrow 30 + P_k \cdot \frac{400}{P_k} = 30 \Rightarrow P_k^2 = 400 \Rightarrow P_k = 20$

β. Διαγραμματική απεικόνιση:

Δ3. α. Κρατική επιβάρυνση = $P_k \cdot \text{πλεόνασμα} = 20 \cdot 30 = 600$ χ.μ

β. Έσοδα Κράτους = $15 \cdot \text{πλεόνασμα} = 15 \cdot 30 = 450$ χ.μ

Τελική Κρατική επιβάρυνση = $600 - 450 = 150$ χ.μ

Δ4. Όχι η Συνολική Δαπάνη θα παραμείνει σταθερή γιατί η συνάρτηση ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή.